

उदपतदित्यादि । विषदाकाशमुदपतत् उत्पपात परः श्रुभिरप्रगमः अनभिभवनीयः गमेः ग्रहवृहनिश्रिनमश्चेति कर्मण्यप् कर्तृकर्मणोः कृतीत्यत्र विभाषापसर्गदति मण्डूकश्रुत्या अनुवर्त्तनीयं सोपसर्गस्य प्रयोगे विभाषाषष्ठी रुचितं शोभितं वियन्निर्मलत्वात् अथवा अप्रगमोऽन्येषामित्यर्थात् परैरुत्कृष्टै रन्तरीचचारिभिः रुचितं दीपितं उन्नतिमत् उद्भाययुक्तं पृथुसत्त्ववद्भिः प्राणिभिर्युक्तं किं कृत्वा उदपतदित्याह वपुः शरीरं प्रतिविधाय कृत्वा रुचितान् दृष्टान् मोदयतीति रुचितमुत् पार्थोऽचान्तर्भूतः द्विषां शत्रूणां भयदं नतिमत् तदानीं देवेषु कृत शिरःप्रणामत्वात् अथवा रुचितमेवाभोष्टमेव वपुः उन्नतिमत् विभूतिमत् पृथुसत्त्ववत् विस्तीर्णसत्त्ववत् सत्त्वगुणयुक्तं वा । गर्भय मकमिति द्वयोः पादयोर्मध्ये पादद्वयस्य यमितत्वात् ॥ १८ ॥

उदपतदित्यादि । कपिर्विषदाकाशमुदपतत् उत्पपात म० कीदृशः परैः श्रुभिरप्रगमोऽनभिभवनीयः न प्रगम्यतेऽसौ अप्रगमः यदा परैः सह नास्ति प्रकृष्टं गमनं यस्येत्यर्थः अतिशीघ्रगामित्वात् कीदृशं वियत् परैरुत्कृष्टैरन्तरीचगामिभिः रुचिरं दीपितं पुनः कीदृशं उन्नतिमत् उद्भाययुक्तं पृथुसत्त्ववत् महाप्रा णियुक्तं उन्नतिमदिति सत्त्वविशेषणं वा किं कृत्वा उदपतदित्याह द्विषां शत्रूणां भयदं वपुः शरीरं प्रतिविधाय कीदृशं वपुः रुचि रमुत् रुचिरान् दृष्टान् मोदतेदति किप् नतिमत् तदानीं देवेषु कृतप्रणामत्वात् । गर्भयमकमिति मध्यपादद्वयस्य यमितत्वात् ॥ १८ ॥